

DEPARTMENT SYLLABUS – 2018-20

कर्नाटकसंस्कृतविश्वविद्यालयः

एम्.ए पाठ्यक्रमः -२०१८

न्यायवैशेषिकविभागः

प्रथमषण्मासिकसत्रम्

SEMESTER 1 - PAPER I -व्याकरणम् - १ कारकप्रकरणम्

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	व्याकाणशास्त्रस्य परिचयः
2.	2.	व्याकरणशास्त्रस्येतिहासः
3.	3.	कर्तृ, कर्म, करणम्, सम्प्रदानकारकम्
4.	4.	अपादानम्, अधिकरणकारकम्
5.	5.	विभक्तिपरिचयः

SEMESTER 1 - PAPER II –भाषाशास्त्रम्

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	भाषाशास्त्रस्येतिहासः , विकासः
2.	2.	भाषायाः लक्षणं वर्गीकरणम् च
3.	3.	भाषोत्पत्तिसिद्धान्ताः
4.	4.	ध्वनिनियमाः
5.	5.	अर्थपरिवर्तने कारणानि, भाषापरिवारः

SEMESTER 1 - PAPER III- तर्कसङ्ग्रहः प्रत्यक्षखण्डः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	वायुलक्षणपर्यन्तम्
2.	2.	आत्मलक्षणपर्यन्तम्
3.	3.	स्पर्शलक्षणपर्यन्तम्
4.	4.	शब्दलक्षणपर्यन्तम्
5.	5.	अवशिष्टो भागः

SEMESTER 1 - PAPER IV-तर्कसङ्ग्रहः अवशिष्टो भागः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	व्याप्तिलक्षणपर्यन्तम्
2.	2.	हेत्वाभासाः
3.	3.	शब्दखण्डः
4.	4.	अयथार्थानुभवनिरूपणान्तम्
5.	5.	अवशिष्टो भागः

SEMESTER 1 -PAPER V -स्वशास्त्रेतिहासः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	सूत्रभाष्यवार्तिककाराः
2.	2.	उदयनाचार्यः
3.	3.	जयन्तभट्टः, श्रीधराचार्यः
4.	4.	गङ्गेशोपाध्यायः, रघुनाथशिरोमणिश्च
5.	5.	इतरे नवीननैयायिकाः

कर्नाटकसंस्कृतविश्वविद्यालयः

एम्.ए पाठ्यक्रमः -२०१८

न्यायवैशेषिकविभागः

द्वितीयषण्मासिकसत्रम्

SEMESTER II - PAPER I -व्याकरणम् -समासप्रकरणम्

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION
1.	1.	समासानां सामान्यपरिचयः
2.	2.	अव्ययीभावः
3.	3.	तत्पुरुषः
4.	4.	बहुव्रीहिः
5.	5.	द्वन्द्वः

SEMESTER II - PAPER II - संस्कृतसाहित्येतिहासः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	संस्कृतभाषायाः उद्गमः वैशिष्ट्यञ्च
2.	2.	वैदिकसाहित्यम्।
3.	3.	गद्यसाहित्यम् पद्यसाहित्यञ्च
4.	4.	चम्पूसाहित्यम्
5.	5.	नाटकसाहित्यम्

SEMESTER II - PAPER III-मङ्गलवादादिदशवादाः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	मङ्गलवादः, ईश्वरवादश्च
2.	2.	समवायवादः कारणतावादश्च
3.	3.	आत्मवादः
4.	4.	ख्यातिवादः
5.	5.	वेदापौरुषेयत्वादयः अवशिष्टवादाः

SEMESTER II - PAPER IV –न्यायभाष्यम्

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	उपक्रमः
2.	2.	पदार्थोद्देशः
3.	3.	मोक्षोपायः
4.	4.	प्रत्यक्षादिलक्षणम्
5.	5.	प्रमेयविभागः

SEMESTER II - PAPER V –न्यायवैशेषिकप्रमेयाः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	अवयवातिरिक्तावयविनिरूपणम्
2.	2.	पाषाणे गन्धवत्वसाधनम्
3.	3.	जातिबाधक-संग्रहः
4.	4.	योग्यानुपलब्धिविचारः
5.	5.	वायोः अप्रत्यक्षत्वविचारः

कर्नाटकसंस्कृतविश्वविद्यालयः

एम्.ए पाठ्यक्रमः -२०१८

न्यायवैशेषिकविभागः

तृतीयषण्मासिकसत्रम्

SEMESTER -III - PAPER I – न्यायकुसुमाञ्जलिः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	मङ्गलाचरणम्
2.	2.	ईश्वरमननस्य मोक्षसाधनता प्रतिपादनम्
3.	3.	ईश्वरविषये पञ्चविप्रतिपत्तयः
4.	4.	प्रथमाविभक्तौ कार्यकारणभावः
5.	5.	चार्वाकमतखण्डनम्

SEMESTER -III - PAPER II – न्यायसिद्धान्तमुक्तावली - शब्दखण्डः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	वृत्तिस्वरूपम्
2.	2.	शक्तिग्रहोपायाः
3.	3.	समासशक्तिविचारः
4.	4.	पदचातुर्विध्यनिरूपणम्
5.	5.	शाब्दबोधकारणानि

SEMESTER -III - PAPER III–प्रशस्तपादभाष्यम्

SL.N O	UNIT NO	DESCRIPTION
1.	1.	कर्मनिरूपणम्
2.	2.	सामान्यनिरूपणम्
3.	3.	विशेषनिरूपणम्
4.	4.	समवायनिरूपणम्
5.	5.	अन्येमुख्यांशाः

SEMESTER -III - PAPER IV –व्याप्तिलक्षणसंग्रहः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	पूर्वपक्षव्याप्तिलक्षणद्वयम्
2.	2.	तृतीयचतुर्थलक्षणे
3.	3.	पञ्चमलक्षणं, सिंहव्याघ्रलक्षणे, सार्वभौमपरिष्कारश्च
4.	4.	प्रथमस्वद्वीतयस्वलक्षणे
5.	5.	सिद्धान्तलक्षणम्

SEMESTER -III - PAPER V–शाब्दबोधप्रक्रिया

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	प्रथमान्तमुख्यविशेष्यकशाब्दबोधविचारः
2.	2.	अभिहितान्वयवादः
3.	3.	अन्विताभिधानवादः
4.	4.	धात्वर्थनिरूपणम्
5.	5.	इतरे अंशाः

कर्नाटकसंस्कृतविश्वविद्यालयः

एम्.ए पाठ्यक्रमः -२०१८

न्यायवैशेषिकविभागः

चतुर्थषण्मासिकसत्रम्

SEMESTER -IV - PAPER I – पक्षता एवं हेत्वाभासाः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	संशयपक्षता
2.	2.	सिद्धान्तपक्षता
3.	3.	हेत्वाभाससामान्यनिरुक्तौ प्रथमलक्षणम्
4.	4.	हेत्वाभाससामान्यनिरुक्तौ द्वितीयलक्षणे स्वरूपसंबन्धरूपावच्छेदकत्वविचारः
5.	5.	विशिष्टान्तराघटितत्वविचारः

SEMESTER -IV - PAPER II-न्यायसिद्धान्तमुक्तावली गुणखण्डः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	गुणनिरूपणम्
2.	2.	प्रामाण्यवादः
3.	3.	उपाधिः
4.	4.	क्षणप्रक्रिया
5.	5.	विधिवादः

SEMESTER -IV - PAPER III – व्युत्पत्तिवादः अभेदान्वयबोधपर्यन्तः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	वेदाः प्रमाणमिति प्रयोगस्य साधुत्वविचारः। नीलस्य घटः इत्यत्र अभेदान्वयप्रयोजकताविचारः।
2.	2.	भेदान्वयप्रयोजकनियमः। (मुखं चन्द्र इव विचारपर्यन्तम्)
3.	3.	संख्यायाः प्रकृत्यर्थत्वम् अथवा प्रत्ययार्थत्वम् इति विचारः।
4.	4.	त्यजि गम्योः पर्यायतानिरासः। विना शब्दार्थः, सः शब्दार्थः।
5.	5.	प्राचीननवीनमतभेदेन द्वितीयार्थनिरूपणम्।

SEMESTER -IV - PAPER IV – सर्वनामपदानां शक्तिः

SL.NO	UNIT NO	DESCRIPTION.
1.	1.	तत्पदस्य शक्तिः
2.	2.	सर्वपदस्य शक्तिः
3.	3.	किंपदस्य शक्तिः
4.	4.	युष्मदस्मच्छबदयोः शक्तिः
5.	5.	स्वपदस्य शक्तिः

SEMESTER -IV - PAPER V –परियोजना

1. SYLLABUS STRUCTURE:

Courses offered for the PG program in the Dept of Nyaya & Vaisheshika from the academic year 2020-21, under CBCS regulations of Karnataka Sanskrit University, 2020.

a) Departmental Syllabus under CBCS from 2020-22

CREDIT MATRIX FOR I SEMESTER

Hard Core (Mandatory for all)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
1	401(NV)	न्यायशास्त्रेतिहासः	4	0	4
2	402 (NV)	तर्कसङ्ग्रहः – प्रत्यक्षपरिच्छेदः (न्यायबोधिनी सहितः), मङ्गलवादादारभ्य षड्विधसन्निकर्ष-पर्यन्तम्	4	2	6

Soft core /Discipline elective (Choose any two of the following)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
3	403(NV)	न्यायकुसुमाञ्जलिः – प्रथमस्तबकः	2	2	4
4	404(NV)	न्यायभाष्यम् – प्रथमाध्याये प्रथमाह्निकम्	3	1	4

5.	405(NV)	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (साधर्म्यवैधर्म्यान्तभागः)	—	2	2	4
6.	406(NV)	न्यायकन्दली-1		2	2	4

Open Elective/ Generic Elective (Choose any one of the following)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
7.	407(NV)	तर्कसोपानम्	2	0	2

8.	Total No of credits for I SEM				

CREDIT MATRIX FOR II SEMESTER

Hard Core (Mandatory for all)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
1	501(NV)	मङ्गलवादादयोदशवादाः	3	1	4
2	502 (NV)	तर्कसङ्ग्रहः – न्यायबोधिनी सहितः (अवशिष्टभागः)	3	3	6

Soft core /Discipline elective (Choose any two of the following)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
3	503(NV)	न्यायकुसुमाञ्जलिः – द्वितीयस्तबकः।	2	2	4
4	504(NV)	न्यायभाष्यम् – प्रथमाध्याये द्वितीयाह्निकम्।	3	1	4
5.	505(NV)	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली – द्रव्यनिरूपणम्।	2	2	4
6.	506(NV)	न्यायकन्दली -2	2	2	4

Open Electvie/ Generic Elective (Choose any one of the following)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
7.	507(NV)	तर्कसोपानम्- अनुमानोपमानशब्दखण्डानि।/ तर्कभाषा	2	0	2

10.	Total No of credits for II SEM				

CREDIT MATRIX FOR III SEMESTER

Hard Core (Mandatory for all)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
1	601(NV)	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली – अनुमानोपमानखण्डौ	2	2	4
2	602 (NV)	व्याप्तिलक्षणसङ्ग्रहः	3	3	6

Soft core /Discipline elective (Choose any two of the following)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
3	603(NV)	वैशेषिकसूत्रोपस्कारः	2	2	4
4	604(NV)	सांख्यदर्शनम् (कारिका)	3	1	4
5.	605(NV)	शक्तिवादः (सर्वनामपदशक्तिविचारः)	2	2	4
6.	606(NV)	नव्यन्यायपरिभाषया प्रत्ययरेखाङ्कनपद्धत्या च प्रमेयनिरूपणप्रणाली	2	2	4

Open Electvie/ Generic Elective (Choose any one of the following)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
7.	607(NV)	नव्यन्यायपरिभाषया प्रत्ययरेखाङ्कनपद्धत्या च प्रमेयनिरूपणप्रणाली	2	0	2

10.	Total No of credits for III SEM				

CREDIT MATRIX FOR IV SEMESTER

Hard Core (Mandatory for all)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
1	701(NV)	पक्षता एवं हेत्वाभासाः	3	3	6
2	702 (NV)	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली – गुणखण्डः	2	2	4

Soft core /Discipline elective (Choose any two of the following)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
3	703(NV)	वैशेषिकसूत्रोपस्कारः	2	2	4
4	704(NV)	व्युत्पत्तिवादः – अभेदान्वयः	3	1	4
5.	705(NV)	षड्दर्शनसमुच्चयः	2	2	4
6.	706(NV)	तर्कसङ्ग्रह-शाब्दबोधः (पूर्णप्रज्ञाविद्यापीठपुस्तकम्)	3	1	4

Open Elective/ Generic Elective (Choose any one of the following)

Sl.No	Course code	Title of the course	L	T	Total no of credits
7.	707(NV)	Project	2	0	2

10.	Total No of credits for IV SEM				